

Seksuolog dziecięcy

Kto to taki, czym się zajmuje i jak wygląda wizyta?

DESIGNED BY FREEPIK

Badania nad rozwojem seksualności dzieci są jednym z najnowszych obszarów, jakimi zajmuje się nauka. Jako odrębna dziedzina istnieje zaledwie od stu lat, a pierwszą uwagę na jej ogromne znaczenie zwrócił Zygmunta Freud – ojciec psychoanalizy. Jego praca nie polegała jednak na terapii najmłodszych, ale opierała się jedynie na wiedzy teoretycznej. Dziś znajdujemy się w zupełnie innym miejscu i mamy inne możliwości – zarówno w obszarze psychoedukacji, jak i leczeniu zaburzeń seksualnych.

SEKSUOLOG DZIECIĘCY, CZYLI KTO?

To osoba, która posiada odpowiednie wykształcenie kierunkowe (studia z zakresu psychologii, pedagogiki lub medycyny), a także uzupełniła swoją wiedzę podczas studiów podyplomowych z seksuologii, ukierunkowanej na pracę z dziećmi. Dodatkowo to człowiek, który stale się doskonali podczas dodatkowych szkoleń i warsztatów, nie tylko bezpośrednio związanych z rozwojem seksualnym

najmłodszych, ale także z pracą z dorosłymi – poruszając temat związany z dzieckiem, nie można zapomnieć, że pracujemy głównie z jego rodzicami, czy najbliższymi opiekunami.

WSPÓŁPRACA PSYCHOLOGA I SEKSUOLOGA W TEMACIE SEKSUALNOŚCI DZIECI

Rozwój psychiczny i seksualny dziecka mają na siebie obustronny wpływ, co wskazuje na konieczność współ-

pracy między psychologiem i seksuologiem. Warto podkreślić jednak, że główne obszary pracy obu specjalistów różnią się. Psycholog zajmuje się rozwojem psychicznym, również pod kątem seksualności, lecz to seksuolog jest specjalistą, który wspiera klienta w przypadku pojawienia się trudności w tej sferze. W praktyce specjaliści ci często się uzupełniają - seksuolog kieruje rodzica z dzieckiem na wizytę do psychologa w celu zrozumienia, pra-

cy nad weryfikacją psychologicznego podłoża przeżywanego trudności. Psycholog zaś może skierować na wizytę do seksuologa w celu poszerzenia wiedzy rodzica na temat rozwoju seksualnego dziecka czy w celu działania bardziej interwencyjnego, nakierowanego na rozwiązanie trudności związanej z rozwojem seksualnym. Można powiedzieć, że psycholog odpowiada za pracę terapeutyczną nad psychogennymi aspektami przeżywanego trudności, zaś seksuolog za aspekty biologiczne.

KIEDY DO SPECJALISTY?

Do seksuologa dziecięcego mogą zgłosić się rodzice dzieci w każdym wieku (nawet niemowlęcy, jeśli są zaniepokojeni konkretnym problemem lub zastanawiają się, jak mogą lepiej wspierać dziecko w rozwoju), ale także młodzież (za zgodą opiekunów), która ma wiele pytań związanych z dojrzewaniem, zmianami jakie zachodzą w ciele, inicjacją seksualną, związkami czy tożsamością płciową. Z całą pewnością do seksuologa dziecięcego powinni zgłosić się rodzice, którzy obserwują niepokojące objawy zaburzeń seksualnych u dziecka (np. brak poczucia stałości płci, zaburzenia związane z bliskością fizyczną, identyfikacja z inną płcią, nadmierne oglądanie pornografii), ale także ci, którzy chcą lepiej wspierać je w rozwoju, nauczyć się rozmawiać o bliskości, wytłumaczyć skąd wzięło się młodsze rodzeństwo, które niebawem przyjdzie na świat, w jaki sposób funkcjonują dziewczynki, a w jaki chłopcy i dlaczego może się to zmieniać.

W gabinecie seksuologa dziecięcego powinni także pojawić się rodzice, którzy mają problem ze zrozumieniem, co jest normą, a co zaburzeniem seksualnym, jak mądrze wspierać swoje nastoletnie dziecko w dorastaniu, aby stawiać zdrowe granice, ale jednocześnie wspierać jego autonomię.

PIERWSZA WIZYTA

Kiedy już wybierzemy odpowiedniego specjalistę i termin (pamiętajmy, że w profesjonalnej poradni psychologicznej pierwsza wizyta powinna być poprzedzona konsultacją, mającą na celu dobranie najlepszej dla nas osoby oraz wstępne określenie celów i założeń spotkania), warto ze-

brać komplet aktualnych badań medycznych, jeśli były one wykonywane w ostatnim czasie, sporządzić dokładną listę pytań i problemów, które chcemy poruszyć oraz zastanowić się, co jest dla nas najważniejsze na dany moment. Należy bowiem pamiętać, że w przypadku kiedy mamy do omówienia kilka kwestii, chcemy osiągnąć wiedzy głębiej lub potrzebujemy więcej czasu na edukację może okazać się, że konieczne jest przeprowadzenie kilku spotkań.

Z całą pewnością do seksuologa dziecięcego powinni zgłosić się rodzice, którzy obserwują niepokojące objawy zaburzeń seksualnych u dziecka (np. brak poczucia stałości płci, zaburzenia związane z bliskością fizyczną, identyfikacja z inną płcią, nadmierne oglądanie pornografii), ale także ci, którzy chcą lepiej wspierać je w rozwoju.

Podczas pierwszej wizyty specjalista przeprowadzi szczegółowy wywiad (zazwyczaj z rodzicem, a w przypadku nastolatków także z nimi) dotyczący stanu zdrowia, samopoczucia, przebiegu chorób. Poprosi o opisanie za-

gadnienia, które osoba chce poruszyć, wypyta o obawy i oczekiwane rezultaty. Zwyczajowo, w przypadku dzieci do 10 r.ż. konsultuje się osobę dorosłą, natomiast w przypadku młodzieży można zdecydować się na pracę bezpośrednią z nastolatkiem. W tym przypadku jednak opiekun osoby niepełnoletniej powinien wiedzieć o postępkach pracy. Wizyta może trwać od 30 do 90 minut, kończy się określeniem, czy potrzebne są dalsze spotkania z seksuologiem. W niektórych przypadkach niezbędna jest konsultacja z psychologiem/psychiatrą lub lekarzem, który wykluczy/potwierdzi ew. zaburzenia fizyczne oraz może zlecić odpowiednie leczenie czy dalszą diagnostykę.

WSPÓŁPRACA SŁOWEM KLUCZOWYM

W renomowanych poradniach można liczyć na ścisłą współpracę między specjalistami – często pracują oni w jednym miejscu i spotkania odbywają się w porozumieniu. Większość seksuologów ma także dobrze rozwiniętą sieć kontaktów z lekarzami, co pozwala na skrócenie poszukiwań odpowiedniego ginekologa/urologa, czy psychiatry, który także specjalizuje się w pracy z dziećmi. Dobrze, jeśli podejście do małego człowieka jest holistyczne i przebiega wielowymiarowo – pozwoli to na najlepsze wsparcie w Jego rozwoju i zapewni komfort dla rodzica.

Nicole Cieplik

Specjalistki przyjmujące w ramach współpracy z Poradnią Psychologiczną „Synergia” w Warszawie poradnia-synergia.pl

Zanita Szczerba

Seksuolog dziecięcy, pedagog, certyfikowany Trener Wspomagania Placówek Oświatowych MEN, autorka programów nauczania. Twórcza i prowadząca programy wspierające międzynarodowe szkoły i przedszkola w budowaniu strategii dydaktycznych od podstaw. Duży nacisk kładzie na podejście merytoryczne i rzeczowe do wszelkich zagadnień. Wierzy, że otwartość i akceptacja rosną proporcjonalnie do zdobywanej świadomości i wiedzy, co też stara się przekazać w swojej pracy.

Z wykształcenia i z zamiłowania psycholog, psychoterapeuta w nurcie poznawczo-behawioralnym w trakcie szkolenia, diagnosta psychologiczny i pedagog specjalny. Trener Treningu Umiejętności Społecznych TUS, trener Treningu Zastępowania Agresji TZA i członek Polskiego Towarzystwa Terapii Poznawczej i Behawioralnej. Na co dzień pracuje terapeutycznie i diagnostycznie z dorosłymi i młodzieżą.